

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonczy-ut 24. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmertelen levelek nem fo-
gadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonczy-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatali illető előfizetési
pénz-, hirdetés-, nyiltér-
és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitisor tér-
fogata 5 kr.
Bétyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Valahára!

A régi patriarchalis állapotoknak vége. — Nem építhetünk többé kényünk-kedvünk szerint tüzfészkeket, utczára néző izléstelen bódékat; nem foglalhatjuk el tetszésünk szerint az utczáknak egy részét, hogy telkünk kiegészítették ingyen, a városi tanács elnézéséből.

Legalább erre enged következtetnünk azon „Építkezési szabályrendelet“, mely belügyminiszterileg megerősítve, e hó első napján lépett életbe Rimaszombat városában.

Bár e szabályrendelet kissé elkésett, de azért szívünkben üdvözljük, mert jobb valami későn, mint soha, s csak arra kérjük a városi előljáróságot, hogy a benne foglaltakat bárkivel szemben, minden egyes alkalommal megtartassa, hogy ez is úgy ne járjon, mint az 1505. évben Losonczy István által megállapított tervezet, melyre, ha a város jelenlegi beosztásával összehasonlítjuk, alig ismerhetünk reá a kivitelnél.

Köztudomású, hogy a fenti évben az egész város elpusztult. A körültekintő főúr egy tervet dolgoztatott ki, mely szerint a város újra felépíttessék. Térés, négyszögű piacczal, egymást szabályosan keresztező széles és egyenes utczákkal.

Azonban ezekből csakis a piac maradt meg.

Az utczákon megosztottak az élelmes szomszédok, természetesen az oroszán rész a szájjasabbnak jutván osztalékul. Így váltak keskeny közzé a piacnak három szögletéről kivezető utczák, melyek egykor a város legszélső szoraihoz vezettek, most pedig már a második utca keresztezésénél csaknem végkép nyomtalanul elenyésznek.

Csak egy futó pillantás városunk térképére is, meggyőzhet minket arról, merre vonultak szabályos négyszöget alkotva, a város területét keresztező utczák.

De nemesak egyesek osztottak meg a közös va-

gyonon, hanem maga a város előljárósága is részt vett a felforgató munkában.

Ott van a jánosii utczán épült mészárszék, a „Rózsa“ vendégfogadó, a szegények régi háza, mely most magántulajdon: mind oly épületek, melyek részben vagy egészben az utczákra vannak építve, nagy botránykozásra a járó-kelő közönségnek.

Bizony-bizony sokat változtattak városunk térképén 380 év alatt, még pedig a haladás, jó izlés, s az eredeti terv rovására.

Ezen akar és kíván segíteni a kezeink között levő szabályrendelet.

Csak hogy akarnia és segítenie kell még máson is.

Ugyanis a városnak legnagyobb része — a belsőségeknek használhatatlanságig apró részekre történt felosztása folytán — tele van levegőtmetelyező, fából készült melléképületekkel, tüzfészkeket alkotó csürökkel, rakodókkal és ólakkal, nem számítva az itt-ott levő többnyire száraz fából összetakolt kéménytelen lakóházakat, melyek tüzveszély idején bő anyagot nyújthatnak a pusztító elemnek.

Ezeken is segíteni, a tisztátalan helyeket és tüzfészkeket nyomról-nyomra elseperni e város területéről, van hivatva e szabályrendelet.

Nem tagadhatjuk, hogy e részben már előbb is tétettek kísérletek, hanem egyes tulajdonosok makacságán megtört a városi hatóság jóakarata.

Hiszen még emlékezhetünk arra, midőn ez előtt 20—22 évvel a városi hatóság azon csüröknek tüzveszélyes voltáról meggyőződve, melyeknek egy része a múlt hó 26-án lett a lángok martaléka, elhatározta ezeknek lebontását közközlésen. A tulajdonosok — háromnak kivételével — beleegyeztek. Csak hogy e három volt a legvagyonosabb, így a városi határozat írott malaszt maradt, s a csürök tatarozgatva fennálltak s részben fennállanak ma is, rémitőitül a közellakóknak.

Ily régi, és üdvös határozata az is a városi tanácsnak, hogy minden kémény nélküli lakóház tulajdonosának rendelkezésére 1000 db téglát bocsát ingyen

kémény építésre. S ha megvizsgálók a kéménytelen lakóházakat, s a város jegyzőkönyveiből kiszednők azok neveit, kik az 1000 drb téglát igénybe vették, nem keveset fognánk találni olyanokat, kiknek házában ma sincs kémény, mert a kivett 1000 drb téglát másra használtatott fel. — A régi patriarchalis időben — a multról beszélünk — nem ellenőrizte ezt senki.

Ezeken segíteni, a várost szépség, tűzbiztonság és egészségügyi tekintetben újraalakítani van hivatva e szabályrendelet. — Csak egyet szerettünk volna, ha még belejön, — de a mi, úgy hisszük, a tanácsnak, illetve a városi képviselőtestületnek nemesak joga de kötelessége is, hogy minden oly épületnek, mely közegészségi és vagyonbiztonsági szempontból veszélyes, a tulajdonos terhére záros határidő alatt a város területéről leendő eltávolításáról gondoskodjék.

De minden jelzett hiánya mellett is melegen üdvözljük e szabályrendeletet, s a legőszintébb jóakarattal kívánunk erőt és kitartást mindazoknak, kik ennek végrehajtására hivatvák.

Csatlós.

Titkári jelentés.

Felolvasatott a „Gömörmezei gazdasági egyesület“nek 1885. május hó 3-án Tornalján tartott közgyűlésén.

Tisztelt közgyűlés!

Midőn a Gömör-Kishontmezei gazdasági egyesület 1884-ik évi működéséről van szerencsém a tisztelt közgyűlésnek jelentést tenni, nem mulasztatom el mindenek előtt sajnálattal constatálni, miszerint az egyesület iránti részvét, összehasonlítva azt az 1882/3. évről, tetemesen alázott, a közönység nagy mérvet öltött.

Már pedig tisztelt közgyűlés, hogy egyesületünk célját szem előtt tartva, feladatának megfelelően, hogy működését siker koronázza, az uraim az egyleti tagoktól függ, mert csak is az egyleti tagok hathatós támogatása adhatja meg egyesületünknek azon erőt, melylyel felléphet azon magaslata, hol állnia kell, s megtehesse hivatásához képest mindazt, mi meggyőzően mezőgazdasága fejlesztése emelésére, s mezőgazdánk anyagi és szellemi jólétének előmozdítására szükséges.

Ha az egyleti tagok ártérve egyesületünk fennállásának nagy jelentőségét és működésének mezőgazdasági fontosságát, s ha

S ti, a kiknél ninesen könyörület,
Kinszenvedésimen reszkessetek:
Az Isten nem a bálványimádást,
Az emberiséget bosszulja meg.
S mindig forog,
A föld, melyen futok,
Mindig, szünet nélkül forog.

Beranger után

Egy magyar színészről.

(Ma már hihetetlen történet a század elejéről.)

Hej, de csak más világ volt ezelőtt csak nyolczvan esztendővel is szép Magyarországon!

Akkor ez a szép ország csakugyan ázsiai ország volt, az ázsiai népek minden érényei és bünei.

Azóta nagyot fordult a világ. Polgárosult európai országgá lettünk! Minisztereink vannak, vasutaink vannak, tanfelügyelőink vannak! Kiállításaink vannak!

De a sok „van“ mellett még több a „nincs“, a mi akkor megvolt. Hová lett az a régi jó, őszinte becsületesség, a mi akkor még teljes gazdagságában virágozott, mely lehetett nyers, durva, olykor talán egész a kiméletlenségig nyílt, de a melyre mindig teljes biztonsággal lehetett építeni!?

Hová lett példabeszédes lovagiasságunk, vendégszeretőségünk? Hová lettek keresetlen, egyszerű életmódunk, s ártatlan, házas érények?

Igaz, hogy a fejlődésünk új álló előítéletek is eltűntek egymásután, de mit használ, ha annak helyére közöny és mivel sem törődés lépett?

Nem hiszem, hogy ez kissébb baj lenne reánk nézve. Az előítéletes ember legalább erősen ragaszkodik örökölt meggyőződéséhez és szokásához, mert azokat — lehet, hogy tévesen, de lehet, hogy joggal — jobbnak tartja a divatos eszméknél és változásoknál, de a közönyös ember mivel sem törődik, tétlen, egykedvűen nézi a világ folyását, s nem bánja, akármilyen körülmények között.

Ennek az állapotnak az országutja pedig az anyagi és szellemi tönkremenetelre és az ezzel járó rabszolgaságra vezet. Köszellem, hazafias érdeklődés a közügyek iránt s a

T Á R C Z A.

A bolygó zsidó.

Keresztény, a szenvedő vándornak
Nyujts egy ital vizet küszöbödél.
En vagyok én, a bolygó zsidó, kit
Ide s tova hány, vet a forgó szél.
Nem öregszem, mégis terhes a nap,
Mert előttem világég a czél,
Naponkint, minden este remények;
De a nap minden reggel újra kél
S mindig forog.

A föld, melyen futok,
Mindig, szünet nélkül forog.

Már tizenhöz századon keresztül,
Róma és Athen romjai felett,
Ezer államnak omladékain,
Minduntalan a forgószél vezet.
Láttam én a jót természetlenül
S gyümölesözni a nyomoruságot:
S hogy tuléjlek ó-kort, habok által
Eleuyesznél láttam két világot.

S mindig forog,
A föld, melyen futok,
Mindig, szünet nélkül forog.

Isten választott ki; büntetésül;
S vágyam csakis haiandókhöz csatol;
De a kunyhótól, a mely áldana,
A forgószél mindegyre elsodor.
Hány szegény jó könyörögni csak egy
Fillért, melyet hullatok szerteszt,
És nines időm, pedig mily jól esnék,
Megszoritnom esdeklő kezét.

S mindig forog,
A föld, melyen futok,
Mindig, szünet nélkül forog.

S ha virágoz bokrok árnyékában,
A zöld pázsitos folyó partokon
Fáradalmim kipiheenni vágyom,
Uj vihar támad völgyben, ormokon,
Törődik is azzal a magas ég.
Árnyékban vagyok-e pár pillantást,
Nem; egy öröklét sem elég ahhoz,
Kipiheenni ilyen nagy utazást.

S mindig forog,
A föld, melyen futok,
Mindig, szünet nélkül forog.

Látván mosolygó gyermek arcokat,
Az enyém emléke megújul,
S ha rajtok csüngnek bágyadt szemeim,
A forgószél ismét dühöngve fuj.
S ti vének, talán irigylitek
Éltem ily hosszúra nyult menetét?
A gyermekeknek, kikre mosolygok,
Porait egykor lábam hordja szét.

S mindig forog,
A föld, melyen futok,
Mindig, szünet nélkül forog.

S a hajléknak, a melyben születtem,
Feltalálhatom-e még nyomdokát?
Erőt veszek magamon, megállok, —
De a forgószél újra „menj!“-t kiált.
„Menj, fuss!“ zugja egyre a bős szózat,
„Légy akkor is, ha minden porba dül,
„seid nem hagytak neked helyet
„Még sirjaidban sem fekhelyül!“

S mindig forog,
A föld, melyen futok,
Mindig, szünet nélkül forog.

Óh! rutul kigunyoltalak volt én,
Isten-ember hajdan tégedet
S lábam alatt inog már az ösvény,
Forgószél visz, ragad. — Isten veled!

ez irányban minden egyes tag a maga kis körében (mit már az még 1882-ben jegyzőkönyvileg határozott, s mint az más egyleteknél gyakorlati szokásban van) megteszi a magáét az egylet iránti érdeklődés felkeltése, a gazdaságra nézve üdvös és hasznos dolgok megértetés által bizonyára egyletünk sem fog más — most előjáró — egyletek mögött maradni; s nálunk az egyleti tagok élénkebb működése már azért is felettebb szükséges, mert a mi egyletünk semmiféle állami segítyben nem részesítették, senkitől nem támogatva, egyedül önerejére van hagyatva. A magas kormány azon alapelvből kifolyólag, azon természetellenes látszó gyakorlati intézkedése folytán: hogy az erős egyletek támogatásának — még pedig erősen — a gyengébbek pedig kevés erejükkel kioldni, az előhaladás terén vájadni hagyatnak, s erőtlenség folytán vagy semmit, vagy csak igen keveset haladhatnak, már egyelőre oda jutottunk, miszerint az elnökség által az egylet részére kérelmezett kísérleti magvak: nevezetesen a kender és lenmag, — a takarmány előmozdítására megyénk homokos vidékére kért: Baltaczim és árva-rozsnak s megyénk termékenyebb vidékére kért jó újabb fajta takarmányrépa mag megadása, mely a kisebb birtokos telkes gazdák között lett volna ingyen kiosztandó megtagadtatott, s a magas miniszteriumnak nagy kegyelmesen méltóztatott azon forrásokot megmutatni, honnan az egylet pénzszót az illető kísérleti magvakat beszeresheti.

A magas miniszteriumnak ezen irányunkban mostohának látszó eljárásában azonban őszintén megvallva, némi kis igazságot is van, mivel a kísérleti magvak mindig azon kikötéssel szoktak az illető egyletnek megküldetni, hogy azok termés eredményéről az egylet által annak idejében részletes jelentés tétessék (mily talajban, mily munkában, mikor vettették el, s esetleg hogy ápolattak, mennyit termelt?) azt pedig az egylet nem tehetette meg sem 1883-ban, sem 1884-ben, mivel azon gazdák, kik kísérleti magvakban részesítették, dacára szóval s újság útján tett abbéli felhívásomra a kísérleti magvak termés eredményéről hozzám egy betűnyi jelentés sem érkezett be, s így a kísérleti magvak termés eredményéről a miniszteriumhoz jelentés nem tételhetett. Azért tisztelettel kérjük az egyleti tagokat, miszerint egyrészt az egyleti ügyekbeni becses részvételükkel s élénkebb működésükkel az egyletet támogatni sziveskedjenek, más részét pedig azon tagok, kik ezental kísérleti magvakban részesítettek, a kísérleti magvak termés eredményéről annak idejében részletes jelentést tenni ne terheltessenek. — Bocsánat ezen talán kis kitérésért, de azt az egylet érdekében megtenni szükséges volt.

Átérve az egylet vagyoni állásának előadására: a számvizsgáló bizottság Dapsy Viktor volt pénztárnok számadásait behatóan megvizsgálván, azt minden tekintetben helyesnek és igazoltnak találván, amiért is Dapsy Viktor volt pénztárnokot a számadás terhe alól felmenteni kéri, s az egyletnek tett abbéli szolgálatait jegyzőkönyvi köszönetet mondani indítványoz. Az egylet vagyoni állását pedig következőképp találta (mely tételenkiut s részletesen az alatti számadásból látható meg) ugyanis:

1884. végével az egylet vagyona áll . . . 17309 frt 38 kr. és 160 arany frankból.
1883-ban az egylet vagyona ált . . . 15199 frt 14 kr. és 160 arany frankból.

Az 1884 iki szaporulat . . . 2110 frt 24 kr. mely kimutatott többlet ered a befizetett tagsági díjakból, a befizetett kamathatárlékokból, s befizetett 200 frt alapítványi tőkéből s a pénztárnoknál elhelyezett tőke kamataiból s az újonnan belépett 10 rendes tag utáni díjból.
Bevétel volt 1884-ben . . . 4464 frt 47 kr.
A kiadás volt . . . 4288 frt 92 kr.
E szerint maradt a pénztárban készpénz 160

frank aranyban és . . . 175 frt 55 kr.
Azonban az egylet valódi kiadása csak 603 frt 59 krt tesz, mert a kiadásba a pénztárban elhelyezett tőkék és tőkekamatok is mint kiadás szerepelnek.
A bevételi előirányzat 1885 re . . . 1753 frt 35 kr.
A kiadási előirányzat szintén . . . 1753 frt 35 krtban állapították meg.

kötelességérzet azon tulajdonságok, a melyekre mindenekelőtt szüksége van az élni akaró nemzeteknek.

Kivált ha oly esekély számuk mint mi vagyunk, s annyi ellenségeink vannak, mint a mennyi nekünk van.

No de hová csapongok? Hisz nem akarok én vezér-cikket írni, csak egy rövid történetet elbeszélni a század elejéről, melyet ma már különben kevesen fognak elhinni, vagy csak valószínűnek tartani, pedig megessett igaz történet ám.

Bevezetést csupán csak annyit kellett volna mondanom, hogy a mai embereknek fogalmuk sincs arról az előítéletéről, melylyel akkor a színészek vagy az akkori szólás szerint beszélt: az aktorok és komédiások iránt viseltettek.

Pedig nem volt igazuk, az első színészeket igazi hazafias lelkesedés vitte a színpadra, igen csekély kivétellel mind jó, nemesi familiákból való férfiak és nők voltak s társadalmi és erkölcsi tekintetben kifogástalan életmódot folytattak.

Nem is az egyének iránt volt tulajdonképen az az előítélet, hanem a foglalkozás iránt, melyet tisztességtelenségnek és megbecsülésmentességnek tartottak.

Magán életünk ellen csakugyan nem is lehetett kifogás, mondá nekem a néhai jó öreg Székelyné, az akkori idők legelső és leghíresebb színésznője, kitől e történetet hallottam — mert ugyancsak vigyáztunk jó hírnevünkre, mert a publikum akkor olyan kényes volt, hogy ha csak egyetlen tag is okot adott viselkedésével a megbotrányozásra, hát egyszerre elmaradt az előadásokról.

Inkább oda hagyták veszni abonamájukat, vagy eselédjeikkel járatták le, a mi aztán a társaságra nézve volt nagy szegény és gyalázat.

Elképzelheti tehát azt a rettenetes ijedelmet, megbotrányozást és felháborodást, a mit ez a történet mind a közönségben, mind társaságunkban előidézett.

Egy szabad királyi városban történt, hogy melyikben nem mondom meg, hogy kegyed se mondhatta tovább senkinek, mert az illetőnek tisztas családai még élnek s nem akarnám őket közbeszéd tárgyaivá tenni.

Volt társaságunkban egy gyönyörűsége szép fiatal leánya, ki bár még csak kezdő volt, mégis mindenütt ki tudta nyerni a publikum szeretetét. Egyszerű természetes játékával is, de különösen szépségével.

Azonban a bevétel 1885-ben ha a 75 alapító s 105 rendes tag f. évi tagsági díját pontosan befizeti a kitüntetett összegű 400 frtnál lesz több.

Mi az egylet valódi működését illeti az a következőkben foglalható össze:

1-ör. Az egylet tartott egy nagy és 1 választmányi gyűlést s több az országos kiállításra vonatkozó értekezletet.

2-or. A jegyzőkönyvi határozatok következőképp hajtatnak végre:

a) 1884. márczius hó 26-án Rimaszombatban tartott közgyűlés VI-ik pontjában határozata értelmében a titkári fizetés pótlására 600 frt államszegélyt kéri felirat elkészítetett, s idejében felterjesztett, de arra tagadó válasz érkezett le, sőt az eddig adott állami segély is vissza vonatot.

b) A kísérleti telep felállítását illetőleg. (mely ugyanezen jegyzőkönyv VII. pontja értelmében szorgalmaztatott,) a választmány azon nezetének ad kifejezést, miszerint a kísérleti telep felállítását a kurinzi földmives iskola telepén véli legalkalmassabbnak s mindenféle tekintetben legezelszerűbbnek; s Karál János igazgató ural történt szóbeli értekezlet következtében az ott könnyen is keresztül vihető.

c) A VIII. pontbeli azon határozatnak is, hogy a hátralék tartozások hajtassanak be, legnagyobb részt elégtétetett, a mennyiben a fizetési felhívásra, a hátralékos tartozások jó részben befizetettek.

Mult év december hó 21-ikén tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyvi határozata ekkép fogatosított:

a) Az országos kiállításra a collectív terménykiállítás érdekében a szűkebb körű bizottság megalakítottatott, s ez, s az elnökség a kiállítandó terményeket összeszedte s illető helyére annak idejében már fel is küldötte.

b) Azon határozat, hogy egyletünk az országos általános kiállításra 6—12 drb lóból álló collectív kiállítással fog résztvenni, (mely kiállításnak főcélja: a megyei népies lötenyésztest hűen tükrözni vissza, eddig oly mérvben fogatosítottatott, hogy a lötenyésztesti kiállítási bizottság megalakítottatott: a Sajó-völgyére nézve gróf Serényi János és Radványi Károly, Balogvölgyére Farkas Abrahám elnök, a Rimavölgyére Okolicsányi Gáspár, s azon utasítással láttak el, hogy a jelzett vidéken a kisebb lötenyésztest telkes gazdák lovai közül 4—6 éves nemesebb formájú kanczákat — csikóval vagy a nélkül — 15 marok vagy ezenfelüli magasságnak válasszanak ki, ugy azonban, hogy a kiválasztás utján, a kiválasztott lovak egy helyre összpontosítottatnak, s itt azok közül 6—12 drb, az országos kiállításra kiválasztatik, s annak idejében oda felküldetik. Nem tartom fölöslegesnek e helyen megemlíteni, miszerint a lókiállítás költségeinek felét az állam viseli, s így a költségeknek csak felerésze terheli az egyletet.

c) A telkes gazdák — s közép birtokosok — tényleges állapotának kiderítése tárgyában szükséges munkálatok elkészítése végett az elnökség egy szűkebb körű két tagból álló bizottságot (Sárközy Gyula és Bornemisza László urakat) bízott meg, mely elkészíti az illető kérdő-íveket, s megállapítja a vidéki csoport elnöki tagokat oly módon, hogy minden vidéken a nép közt élő, a nép gazdasági, pénzügyi s életrendi viszonyait részletesen ismerő egyéneket válassz meg.

d) A hitelszövetkezetek felállítására érdekében ez ideig annyi történt, hogy e czélra a titkári hivatal által egy tervezeti javaslat készítettet el, mely annak idejében a hitelszövetkezeti bizottság elé fog terjesztetni. Különb az egylet a hitelszövetkezetek nagy horderejét s szükségességét belátva, elhatározta, miszerint a hitelszövetkezetek megalakulását a megye területén teljes erejéből pártolni s támogatni fogja.

e) Az 1884. évi decz. hó 21-én tartott gyűlés jegyzőkönyvének utolsó pontja értelmében Szabó György azon felvetett kérdésére „hogy az egylet a kurinzi földmives iskola tanulói számára hány alapítványt teend?” határozottat, miszerint ezen kérdés eldöntése a közgyűlés elébe fog terjesztetni,

Mert lefesteni való szépség volt, mintegy igazi Gratia.

A férfiak mindenütt csakugy bolondultak utána, de ő nagyon virtuosus személy volt, s még azt sem engedte meg, hogy valamely férfi csak megis látogathassa. Sem a társaságból, sem a közönségből.

Annyira virtuosus és szemérmes volt, hogy ha a darabban szerelmes jelenete volt is, magát megölelteni vagy megcsókoltatni a világért sem engedte volna. A színésznék csak úgy kellett mutatnia, mintha most ölelné vagy csókolná.

Hát ebbe a szép leányba bele szeretett egy megyebeli dussgazdag nemes ifjú, bizonyos P . . . i György, a ki mint híres csapodár gavallér volt ismeretes.

De Zsuzsika leányasszony mitsem akart róla tudni. Igazi neve nem ez volt, de mi úgy neveztük a theatrum czédulákon.

Pedig P. mindent elkövetett, hogy közelébe juthasson. Leveleket irt neki, izengetett, sőt még a direktorunkat is megakartja vesztegetni, hogy legyen szószója a leánynál.

De mind hasztalan. Zsuzsika olvasatlanul visszaküldte leveleit, az izenethordóknak pedig nyiltan kimondta, hogy tudni sem akar róla, s hogy hagyjon neki békét.

Ez természetesen még jobban ingerelte az elkényeztetett szélesap ifjút, ki nem volt szokva a visszautasításokhoz, s annál jobban a fejébe vette, hogy meghódítja a leányt.

Mindig ott ögyelgett a fogadó körül, a hol a theathrum volt s leste, mikor megy próbára vagy előadásra.

De Zsuzsika mindeig csak lesütött szemekkel haladt el mellette. Aztán virágokat, bokrétaikat dobált fel neki, még olyan rolléknban is, a mikor mindössze is csak egy két szava volt.

Ez feltűnt a publikumnak s csakhamar az egész város tudta, hogy P. urfi szerelmes a szép aktrixnéba.

De ez nem hogy használt volna, hanem még ártott a dolgának, mert Zsuzsika igen röstelte ezt a dolgot és igen haragudott miatta.

Mikor P. urfi látta, hogy ez semhasznál, elment az ottani aranyműveshez s megvette tőle a legszebb brillians smukkját kétezer váltó forintot.

Még az arát is megtudtuk, mert az efélének csakhamar híre futamodik, kivált kisvárosokon.

s a közgyűlés kérelmezett, miszerint az egylet részéről három évre terjedő két alapítvány tétessék meg, mely kérelem elfogadását s a határozat megerősítését a közgyűlésnek a választmány tisztelettel ajánlja

3. A miniszteri leiratok, rendeletek s egyéb folyó ügyek következőképp fogatosítottak:

A miniszteri rendeletek, leiratok, felhívások, hirdetések, mint a tenyész-állat vásárról, hizó-állat vásárokról, őszi loárverésről szóló hirdetmény, nemkülönb a munkás kezek megszerzési módnyos felosztását, illetve a munkás kezek megszerzési módnyos tárgyzó hirdetmény; a borvidékenként legalkalmasabb szőlőfajok jegyzéke; a kurinzi földmives iskola benépesítése czéljából eszközölt felhívás alapítványok tételére; a tenyész-bikák eladása és vételéről szóló hirdetmény; nemkülönb a locomobil és cséplőgép vezetők számára a magas miniszterium által nyitott ingyenes tanfolyamról szóló felhívás s minden egyéb a gazdákat érdeklő dolgok részint közigazgatás utján, részint magántudósítás utján, részben a megyei két lap utján annak idejében a tisztelt gazdaközönség tudomására hozattak.

Elintézendő, illetve a közgyűlés által tudomásul veendő tárgyak lennének még:

a) A rimaszombati gazdakörnek kérelme „egy Rimaszombatan felállítandó patkoló tanműhely felállítására iránt, melyben az egyletet arra kérelmezi, miszerint lenne jó odahatni, hogy a miniszterium Rimaszombatan egy patkolótanműhely felállítását elrendelje.” A választmány nézete szerint ez oly közérdeklő s szépen előrehaladt lötenyésztestünk-nyél oly lényeges dolog, miszerint az egylet egy patkoló tanműhely felállítását az egyletnek teljes erejéből pártolni s támogatni mintegy erkölcsi kötelessége, a miért is azt a közgyűlés becses pártfogásába melegen ajánlja.

b) Sziklay Géza ur a Tokaj-Hegyalján életbe léptetendő hegy-rendőri intézmény több iverek terjedő alapszabályait az egylethez azon kérelemmel terjeszti be, hogy azt az egylet a magas miniszteriumhoz, illetve a törvényhozó testülethez felterjeszteni sziveskednék, Ezen tárgy elintézése a választmány véleménye szerint egy szűkebbkörű bizottságra lenne bízandó.

c) A miniszteri leiratok közül tudomásul veendő még a 60715. számú leirat, mely szerint a hadsereg számára szükséges termények eladása s szállításánál egyes termelők és közegek is minden közvetítés mellőzésével résztvehetnek, s esetleg a termelőknek elsőbbség adatik; nemkülönb az 59259. számú leirat, mely a nyers sertésbőrök értékesítésének módját egy nyomtatott műben ismerteti, végül a kézi munkaerő arányos felosztásáról szóló leirat is tudomásul veendő.

d) Bács-bodrog megye közzgazdasági előadója „a buza a nemzetközi piacon” ezimű munkálatot, nemkülönb Gyürky Antal 37 különböző gazdasági háziiparág ismertetéséről szóló, pályadíjat nyert s a magas miniszterium által is hasznosnak talált munkáját, az egylet pártfogásába ajánlja és szives terjesztését kérelmezi, ez utóbbi munkát bátrak vagyunk a t. egyleti tagok becses figyelmébe s pártfogásába melegen ajánlani, sőt a választmány, illetve elnökség hátkodik javaslatba hozni, miszerint az utolsó műből az egylet által nagyobb számú példányok az egylet költségén hozatának meg, s egyes közegek között, különösen azon közegek között, melyek az egyletbe beléptek, ingyen osztatnának szét. Végül Ordódy Lajos o. g. e. titkár azon ajánlatot teszi az egyletnek, hogy ha a g. e. tagok lapjára a „Gazdasági Lapok”-ra tömegesen előfizetnének, képes lenne az illető lapot felárón, azaz egy évre 4 frtért az egyleti tagok rendelkezésére bocsájtani.

Tudomásul.

Lapunk f. évi 28. számában „Esperességi közgyűlés” ezim alatt megjelent közleményre, s illetőleg a 31. számban tudósítónk részéről közzétett válaszára vonatkozólag, nt. Liskay János ur — igazolás végett — a következő hiteles okmányokat küldötte be hozzánk.

I-ső másolat. Kivonat a Rimabrézón-likéri ág. ev. egyház 1878. év május 19-én Rimabrézón tartott közgyűlésének jegyzőkönyvéből. Jelen voltak stb. — Mely alkalommal felol-

El is küldte az areztalan nyitott levél kíséretében, hogy így kényszerítse Zsuzsikát a levél elolvasására.

A leány el is olvasta a levelet, mely igazi szemtelen levél volt, mely mutatta, hogy nem ám házassági czélból akart volna megismerkedni a leánnyal.

Ez rendkívül felháborította a virtuosus lánykát, ki nyomban visszaküldte az ékszer színtén nyitott levél kíséretében, mely ugyancsak lehordta és megpírogatta az elbizakodott fiatal embert szemtelenségéért.

Ez a kudarcz annyira dühbe hozta az urfit, hogy egy nemtelen bosszúállásra határozta magát. Másnap, midőn Zsuzsika kilépett a bühnére, piros tojásokkal dobáltatta meg, sőt hogy megtudja, hogy kitől eredt a dolog, még ő maga is dobott egyet a szegény leányra.

Zsuzsika nyomban elájult; a kortinát leeresztették s nem is végezhetők be a darabot, mert a közönség is szétoszlott. A szegény leánykát alig tudtuk magához téríteni. Akkor meg elkezdett sírni és zokogni s megesküdött, hogy irtózatosszut fog állani megaláztatásáért.

Meg is tartotta a szavát a boldogtalan. Másnap a mint a próbára ment, szembe találkozott P. urfival, a ki elég szemtelen volt ott ögyelegni a theatrum környékén.

De most nem sütötte le szemeit, hanem bátran és elszántan P. urfi elé lépett, és így szól:

— Az ur nekem piros tojásokat dobott, illik hát, hogy én meg megöntözsem érte.

Ezzel felkapta a készen tartott üveget s vitrióval öntött arezára és szemé közé.

P. urfi feljajdult s a szegény szerencsétlen leány felfutott a színházba s magára zárta az öltöző ajtaját.

Mikor két-bárom óra mulva eljöttek érte a pandurok, hogy börtönbe vigyék s betörték az ajtót — halva találták a szerencsétlent.

Arzenikummal végezte ki magát a boldogtalan. Harmadnapra el is temették a temető árkába, mert akkor az öngyilkosokat nem engedték szentelt földbe temetni.

Még a pap se szentelte be koporsóját.

P. urfi is eléggő meglakolt. Soha sem nyerte vissza szemé világát.

Balász Sándor.

vastatván ntü Krno Andor kishonti főesperes ur 1878. évi apríl 26-án 143. sz. a. esperességünk egyházaikhoz intézett oly tartalmú levele, hogy az 1875. évi Kassán tartott kerületi gyűlés jkvének 42. pontja értelmében adják választó szavazataikat az egyházmegyékben néhai tek. Kubinyi Odón ur halálával megürült esperességi felügyelői hivatalra, — a Rimabrézói-likéri ág. ev. egyház fentjelzett főesperesi főhívás közzétételében a megürült esp. felügyelői hivatalra vonatkozó választó szavazatát egyhangulag és közakarattal tekintetes Szontagh Bertalan urra adta. — Kmf.

2-ik másolat. Kivonat stb. (mint fent) 1878-dik év augusztus hava 11-én Rimabrézón tartott közgyűlése jkvéből. Jelen voltak stb. Ertesítették a Rimabrézói-likéri ev. egyház a kishonti ág. ev. esp. elnökség f. év július hava 30-ikán kelt hivatalos körlevele tartalmáról, mely szerint a kishonti ev. esperesség tisztviselőinek 3 évi hivataloskodásuk utáni leköszönése folytán megürült hivatalok újbóli betöltése vált szükségessé, s az e tekintetben választó szavazatok beküldésének határnapjául f. év szept. 1-je tűzött ki, — fentnevezett egyház közönsége rendszerint kihirdetett s megtartott közgyűlésében választó szavazatát az alább megjelölt hivatalok betöltése tekintetéből úgy nyilvánítja, hogy

- I. Főesperesül ntü Gáber Lajos kokovai.
- II. Alesperesül ntü Czéner Pál a. szikálnoki lelkész.
- III. Jegyzőkül: Liskay János rimabrézói lelkész és id. Molnár Gusztáv.
- IV. Ügyészül: Institőrisz Endre rimaszombati ügyvéd.
- V. Felvidéki dékánokul: ntü Duda János nyustyai lelkész. Tek. Kubinyi Gusztáv. Tudós Farkas József rimabrézói tanító.
- VI. Alvidéki dékánokul: tiszt. Honézi Odón pokorági lelkész. Tek. Okolicsányi Gáspár. Tudós Prunyi Vilmos rimaszombati tanító.

VII. Az esp. törvényszék tagjaival: ntü Krno András cse-
renesényi-, ntü Lipták István tiszolczi-, ntü Reguly Pál klenó-
czi lelkész. Tek. dr. Patzek Mór. Tek. Boeczko Dániel. Tek.
Marton Kálmán. Tud. Farkas József tanító.

VIII. Póttagokul: ntü Holko Mátyas rimabányai-, ntü
Duda János nyustyai lelkész. Tek. Hámos József. Tek. Hama-
liár Károly. Tudós Szlopovszky Péter kokovai néptanító urakat
választá. — Kmf.

3-ik másolat. Jegyzőkönyv, felvétel a Rimabrézói-
likéri ág. ev. egyház 1881-ik év augusztus hó 14-én Rimabré-
zón tartott közgyűlésében. Jelen voltak stb. Elnökség által elő-
adatván, miszerint a mai közgyűlés tárgya nem egyéb, mint a
szószékrolti kétszeres hirdetés utján köztudomásul hozott azon
egyházi intézkedés, hogy a rimabrézói-likéri egyház is — letel-
vén az eddigi esp. tisztviselők 3 évi szolgálata — szavazatá-
val azon tisztviselők szükség szerinti megválasztásához járul-
jon; ajánlatván egyuttal azon esperességbeli egyének, kik a
Rimaszombatban f. évi július 12-én tartott értekezleten kijelöl-
tettek; a rimabrézói-likéri egyház az esp. felügyelőre vonatkozó
szavazatát Marton Rudolf és Ruthényi Béla ur között
osztá meg, még pedig úgy, hogy Marton Rudolf urra 37 egy-
háztág szavazott, Ruthényi Béla urra pedig 44. minél fogva
Ruthényi Béla ur 7 szótöbbséggel választott esp. felügyelővé.
A többi szavazatok egyhangulag következőkép adattak: főspe-
res: Czéner Pál, alesperes: Glauf Pál, egyházi jegyző: Liskay
János, világi jegyző: id. Molnár Gusztáv. Dékánok a felső
járásban: Hanesz Sámuel, Kubinyi Gusztáv, Farkas József; az
alsó járásban: Honézi Odón, Okolicsányi Gáspár, Balázi György.
Esp. törvényszéki rendes bírák: Szontagh Bertalan, Dr. Pa-
czek Mór. (Marton Kálmán ur végleges leköszönése folytán)
Boeczko Dániel, Krno Andor, Liskay János, Gáber Lajos, Smid
Iván, Póttagok: Hámos József, Kubinyi Gusztáv, Reguly Pál,
Honézy Odón, Farkas József. Pénztárnok: Szontagh Károly.
— Kmfent.

4-ik másolat. Jkv. stb. 1881-ik év október 30-án
Rimabrézón tartott közgyűlésében. Jelen voltak stb. Mely alkal-
lommal a távollévő egyházfelügyelő tek. Malatinszky Frigyes
ur helyére ez alkalomhoz Sztruhár András likéri gondnok vá-
lasztatván társelnökül, lelkész elődjá, miszerint a mostani köz-
gyűlésnek nem egyéb a célja mint az, hogy a helybeli egy-
ház újból nyilatkoztassa ki, mely egyéneket ohajt választó sza-
vazatával megítélteni azon esperességi hivatalokra, melyek a
legközelebb lefolyt választások alkalmával abszolút többség hiá-
nya miatt betölthetők nem voltak. Mely előadásra a közgyűlés
egyhangulag oda nyilatkozván, hogy egyháznak a mult-
kori szavazásnál megjelölt egyénektől eltérni nem volna sem
illendőség, sem következetesség, választó szavazatát a követ-
kező egyénekre adja: 1. Alesperes: Glauf Pál. 2. Jegyzők:
Liskay János, Molnár Gusztáv. 3. Dékánok az alsó körben:
Kolbenheyer Lajos rbányai lelkész; a felső körben. (a leköszönt
Kubinyi Gusztáv helyére) Pazár Gusztáv, Farkas József. 4. Kon-
sistorialis rendes bírák: Szontagh Bertalan, Boeczko Dániel; tani-
tók részéről Smid Iván, Póttag: Kubinyi Gusztáv. — Kmfent.

5-ik másolat. Jkv. stb. 1885. márcz. 22-én Rim-
abrézón tartott közgyűlésében. Jelen voltak stb. II. pont. Ol-
vastatván stb. a Rimabrézói-likéri ág. ev. egyház közgyűlése
a fentnevezett hivatalok eddigi érdemes betöltőit osztatlan
akarattal újból megválasztja s teljes szívből kívánja, hogy ngs.
Ruthényi Béla esperességi felügyelő, ntü Czéner Pál főesperes
s ntü Reguly Pál alesperes urak eddigi hivatalaikat esperessé-
günk egyházi s iskolai fölvirágoztatására továbbra is viselni
sziveskedjenek. — Kmf.

6-ik másolat. Jkv. stb. 1885. június 28-ika dél-
utánján Rimabrézón megtartott közgyűlésében. Jelen voltak
stb. IV. pont. Az esperességi közgyűlést összehívó főesperesi
körlevél első pontjára vonatkozólag utasítja a közgyűlés az
esperességi közgyűlésen megjelenendő követőit, hogy az espe-
rességi tisztikar választása alkalmával az egyház választó sza-
vazatát következőleg nyilvánítsák: Jegyzők: Liskay János,
Pazár Gusztáv (ki Molnár Gusztáv jelölttel szemben 3 szó-
többséget nyert). Törvényszéki bírák: Reguly Pál, Liskay
János, Gáber Lajos (ki Glauf Pál ellenében szótöbbséget nyert).
Szontagh Bertalan, Malatinszky Frigyes (dr. Patzek
Mórral szemben), Daxner István (Kubinyi Gusztáv ellenében
szavazattöbbséggel). Póttagok: Glauf Pál, Kolbenheyer Lajos,
Hámos József, Okolicsányi Gáspár, Balázi György. Dékánok;
a felső járásban: Kolbenheyer Lajos, Dr. Honézy Gyula, id.
Farkas József, az alsó járásban: Hüvösi Lajos, Okolicsányi
Gáspár, Balázi György. Gyámintézeti pénztárnok: Szontagh
Károly. Esperességi számvevőszék: Boeczko Dániel, Pazár Gusztáv,
Markovics Pál. Esp. ügyész: Medveczky Sándor. — Kmf.

A másolat hitelül Rimabrézón, 1885. aug. 5-én.
Liskay János, s. k. ev. lelkész.

A fentebb közölt választó szavazatokat alkalmunk volt
Glauf Pál helybeli ev. lelkész ur szívessege folytán összeha-
sonlítani az esperességbeli magyar érzelmi egyházak előzetes
megállapodását feltüntető három rendbeli névsorral, a miből
kiderült, hogy a rimabrézói egyház fentebbi szavazata es-
akugyan mind a háromszor többé kevésbé eltér az elfogadott
névsortól. Azonban szívesen és készséggel elismerjük, hogy
ezen eltérés nem vezethető vissza azon alapra, mintha akár a
nevezett egyház, akár annak nagyrabecsült lelkésze t. Liskay
János ur panszláv érzelmi volna, sőt megvagyunk győződve
mind a kettőnek magyar hazafias jelleméről; de hiszen leve-
lezők sem vádolta őket ez oldalról, legkevésbé pedig Lis-
kay lelkész urat, mert mindenütt csak „Rimabrézói” beszél
s csak azt állította, hogy ennek szavazata mindig eltért a ma-
gyar hazafias párt közös megállapodásától, s e körülményt nem
származtatta panszlávizmusból, hanem az ő saját szavaival élve
— bizonyos „prudencia és circumspectióból, mik alatt, az esz-
memenethez fűzhető értelmezés szerint mást, mint bizonyos
mellék tekinteteket még csak gondolni sem lehet.

Egyébiránt kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy leve-
zőnk neheztelt tudósítását, azon egyetlen tévedésen kívül, mintha
Rimabrézón az esperességi közgyűlés legközelebbi tótnyelvű
istenti tisztelettel nyitott volna meg, s melyért tudósítónk elég-
tételt adott tévedésének beismerésével, véleményünk szerint,
nem foglal magában olyan állítást, mely tárgyalagos czáfolat
helyett, személy ellen intézett keserű kifakadásokat tenne szük-
séssé. Mi az itt felmerült szövege érdeméhez több megjegy-
zést fűggeszteni nem kívánunk; arra nézve, hogy kettejük között,
melyiknek s miben van igazsága? itéljen olvasónk s a közönség
bölessége, de legyen szabad mégis azon reményünknek adni
kifejezést, hogy e vita — ha ugyan még folytatása lenne —
jövőre a védelem részéről tárgyalagosabb leend. Szerk.

Ertesítés.

A folyó év és hó 11-én, kedden d. u. 2 órakor a megye-
ház kistermében a „Gömörmezei múzeum-egylet” választmányi
ülést tart, melyre az igazgató választmány tagjait ez uton is
van szereneséni tisztelettel meghívni.

Tanácskozási tárgyak lesznek: 1. Elnöki előterjesztések.
2. Folyó ügyek. 3. Indítványok.

Rimaszombat, 1885. augusztus 3.
Groó Vilmos, e. alelnök. Dr. Löcherer Tamás, titkár.

Szíves kérelem.

Van szerenesém megyénk t. gazdaközönséget tisztelettel
fölkérni hogy a gömörmezei múzeum gazdasági osztályába akár a mult évi, akár az idei (buza,
tönköly, rozs, árpa, zab, köles, kukorica, repace, borsó, led-
nek, bab stb.) termésből egy-egy fél liternyit be-
küldeni méltóztassanak.

Minden magterményhez, maga az egész növény is —
kis csomóban — csatolandó; a czédulára pedig a termelő
és a helység neve, az évszám, a hozam, ugy a lehetőség szeri-
nt az is jegyeztessek föl: milyen a talaj, melyben termelt?
állandó művelés alatt áll-e? mily sikerrel termesztetik? stb.

Igy aztán módunkban lesz szép megyénk gazdasági ter-
mékeit egy rendszeres állandó gyűjteményben a látogató kö-
zönségnek bemutatni.

Rimaszombat, 1885. július 26.
Fábr János, megyei múzeum-igazgató.

Ertesítés.

239. sz.
A nagyméltóságú m. kir. földmívelés és kereskedelemügyi mi-
nister ur, a 853. eln. szám alatt, alulírt kamarához a követ-
kező értesítést intézte:

A román kormány, tekintettel arra, hogy folyó évi július
hó 13-ától fogva Romániában az államok irányában, melyek
vele szerződéses viszonyban nem állanak, az általános vámtar-
ifa lépend életbe, elrendelte, hogy az említett határnaptól
kezdve a szerződéses államokból, tehát az osztrák-magyar mo-
narchiából érkező áruk is, származási bizonylatokkal kell, hogy
ellátva legyenek.

Ily származási bizonylatok vagy az indítás helyén, illetve
a felrakodási kikötőben székölő román consulátus, vagy az in-
dítás helyén levő politikai hatóság, vagy végül a kiviteli várn-
hivatal főnöke által állíthatók ki. Miskolczon, 1885. július 22.

A kamara elnöksége.

Hírek és vegyesek.

Megyénkben mindenütt megindultak a megyei főorvosi
hivatal betöltésére irányuló mozgalmak. Egyik része a megyei
választmányi tagoknak dr. Szabó Samu tiszteletbeli megyei fő-
orvos, a Gömörmezei kórház igazgatóját, másik része
dr. Török János tiszteletbeli megyei főorvos, tornaljai jorvost
ohajtja főorvosul. Részünkről, mindkét egyén általános ismert
szakképzettségét tudva, csak örömmel tekintünk a választás elé,
mely bármiként dől el, a két jelölt között megyénk egy-egyik,
mint másik esetben csak nyerni fog. — Mert a pályázók
mindenike már eddig is szép hírt és nevet szerzett egy a
gyakorlat, mint az elmélet terén, csak azt nem szeretnők, ha
ez által a megye területén elsimult hullámok, a pályázók iránti
bizalom aláreza alatt, a partialis érdekek előtérbe tolása, által
ismét felkorbácsoltatnának.

Kitüntetésre lett érdemesítve a budapesti országos kiál-
lítás bíráló bizottsága által Kovács Zsigmond és Ujj
Lajos polgártársunk, amaz a czipész, emez a csizmadia
ipar terén bemutatott haladásuk s ipari czikkeik korszerű, izlés-
teljes előállításáért. — Öszintén kívánunk szerenesét nekik ez
erkölsi sikerhez, melytől szorgalmuknak anyagi jutalma sem
marad el, igazolásul arra nézve, hogy a korral haladó iparos
még fővárosok piaczná is elismerést tud kivívni magának.

Tanítóválasztás volt a helybeli közégi (közös) iskolá-
ban tegnap egy hete, e hó 1-ső napján. Harminezöt (!) pályázó
közül, kétszeri szavazás után Paál Gyula, majomi tanító
lett szótöbbséggel megválasztva segédtanítóul. Az a siker,
melyet a majomi iskola ez idén felmutatott, biztosítékot nyújt
arra nézve, hogy e választás szerenesésen ütött ki, s mi örö-
mest üdvözöljük a tanító urat új helyén annál inkább, mert
hiszünk, hogy benne jó hírű elemi iskolánk legnépesebbike,
szintén kitünő erővel fog rendelkezni.

A losonczon állomásozó 25-ik (br. Pürkerről nevezett)
gyalogezred három zászlóalja ma délben érkezik városunkba,

hogy egy fél napi nyugalom után folytassa útját a kassai had-
gyakorlatok színtere felé. A mint halljuk, az ezred kitünő s
kedvelt zenekara, — ugyanaz, mely majdnem egy évvel ez-
előtt, koszorusan haza érkezett dalárdánkat fogadta az indó-
háznál — vagy a piac terén, vagy a városkertben fogja kö-
zönségünket nem mindennapi élvezetben részesíteni. — Ugyan-
csak e nap reggelén vonul tova körünkől a helybeli tüzérsg
összes létszámával és felszerelésével együtt, ugyancsak a had-
gyakorlatok végett Kassa felé, s csak szept. hó 7. napján fog
helyére, közénk visszatérni.

Elmezavar. Törköly János gömör-panyiti lelkész ifju
s kedves neje — a mint fájdalommal értesültünk — közelebb
a lipótmezei országos tébolydába szállított. E szerenesélen-
ség, bár nem váratlanul jött, mely gyászt hozott a kis családra,
melynek életét napja bár él, de többé nem világít, nem melegít.
A melyen sujtott család gyászában mi is öszintén osztozunk.

Aranyossyné Gizella, a budapesti népszínház egyik jele-
sebb tagja, ki e hó 1. napján érkezett városunkba, hogy mint
vendég birja közönségünket a színház tömegesebb látogatására,
négyeszeri fellépésével elismerést, koszort aratott ugyan ele-
get, de a nézőtér padjai nagy részben az ő játéka alatt is
üresen maradtak. Elismerjük, hogy Aranyossyné méltán büszke
lehet itteni szereplésének szellemi sikerére. „Czigány Panná”-
ban, „Milimári”-ban, a „Tót leány”-ban olyan kedves, eredeti
alakokat mutatott be nekünk, minőket csak inövéssző állíthatott
elő. Szépen iskolázott, tiszta hangját igen ügyesen használta
fel népdalainkban: az örömet, boldogságot és bánatot bensőséggel,
mely érzellemmel tudta festeni elannyira, hogy minden alkalom-
mal nyílt jelenetek altt is, hosszan tartó tapsokban tört ki épen
nem gyulékony közönségünk elismerése. Utolsó felléptekor nem
nagyszámu, de igen válogatott közönség igyekezett virágosok-
raival tenni kedves emléküvé itt mulatásának idejét, mely rö-
videbb volt, hogy sem a művészno szeretetreméltóságát, képzet-
ségének sokoldalúságát anyagilag is nagy sikerrel érvényesíthette
volna ott, hol a színészetet valóságilag csak tengődni engedik.

Kerti mulatság tombolával és kerékpár-versennyel
összekötte lesz augusztus 30-án a Széchenyi-kertben az épülő
ev. leányiskola javára. A két év előtt megtartott sorsjátékból
— mint tudva van — aránylag oly kevés jegy fogyván el,
hogy több nyereménytárgy az egyház tulajdonába visszakerült;
ezeket akarja most a bizottság tombola utján értékesíteni. A
tárgyak közt van három olajfestmény Sándy Gyula tanártól,
melyeknek egyike (egy méternél hosszabb, 80 cm. széles) a
felső malom környékét ábrázolja, s 150 frtot testvérek közt is
megér, továbbá egy ezüst divatos óralánc s számos disztárgy.
Egy-egy tombola-kártya ára 20 kr. A játék szabályait később
teszik közzé. Ugyanezen alkalommal büffet rendez egy női
bizottság. Hideg ételek és különféle italok lesznek igen mér-
sékelt áron kaphatók. S a mi nálunk még új, — kerékpár
(velociped) — verseny is lesz. Kiváló gavallér férfiak, kik e
sportot cultiválják, ígérteket adták, hogy ebben részt vesznek. A
bizottság számít rá, hogy közönségünk — felekezeti különbség
nélkül — ily uton pártfogásában részesíti ezen iskola ügyét is,
midőn már annyi jó ügy köszöni előmenetelét a tömeges rész-
vételnek.

A gömörmezei kórházból tegnap bocsájtott haza
azon 7 egyén, kik állítólag Helpán egy veszett eb által össze-
haraptattak. Mint halljuk, rajtuk — a sebek rögtön kiegészítet-
tén — 21 napi észlelés alatt, a borzasztó betegségnek semmi
jele sem mutatkozott.

Népünnepély Diósgyőrön. Ily czimű falragasz küldetett
be hozzánk a „Vörös kereszt egylet” egyik fiókja által, ismer-
tetés végett azon czélból, hogy olvasónkat a Diósgyőrön ma
tartandó népünnepélyre figyelmessé tegyük. Ezzel ugyan el-
késtünk, miután a megkeresést csak pár nappal előbb, e hó
5-én vettük, azonban megragadjuk ez alkalmat arra, hogy a
jó példát a „Gömörmezei magyar közművelődési egyesület”
iránt érdeklődők s az intézők becses figyelmébe ajánljuk azon
szerény kérdéssel: nem látnak-e, természeti szépségeiken, sőt
ritkaságokban gazdag megyénk valamelyik pontján egy hasonló
népünnepély megtartását czélzserünek, már csak azért is, hogy
az országosan megindult közművelődési mozgalom iránt az ér-
deklődés a nép minden rétegébe nálunk is utat találhasson? Ha
jól vagyunk értesülve, ezen egyesület tagjai létszámának szaporit-
hatása végett közelebb egy felhívás és azajl együtt új aláírás ív
fog kibocsáttatni. Azok, kik e gyűjtővelkesz lesznek megítis-
telve, s a kikhez ilyenek már korábban kiküldettek, igen sokat
tehetnének arra nézve, hogy e népünnepély sikere btztosíttassék,
ők legjobban gondoskodhatnának arról, hogy egy ilyen ünnepélyen
ezer és ezer szív egyszerre dobogjon egy nagy, egy nemes gondo-
latért, az ovodák és iskolák növendékeiben feltett nemzedék meg-
magyarosodásáért. Mindenesetre pedig szükséges volna, ha
nem is ezen, hát más uton erősíteni nevezett egyeletünk anyagi
állását, mert — ha jól tudjuk — a gyűjtések eddigi eredmé-
nyével bizony nincs oka diésekedni Gömörmezei közönségé-
nek, miután a miutegy 480 aláíró által ez ideig, 2 év alatt,
alig 600 frt készpénz lett befizetve még a sürgetés után is.

Az iparossegédeknek a kiállítás tanulmányozása czél-
jából az országos iparegyesület felhívást bocsájtott ki a
szaktestületekhez, melyből a kiállítás tanulságaira való figyel-
mézetéssel felhívja a szaktestületeket, hogy hassanak oda, mi-
kép az iparos elem, kivált a fiatal iparos-nemzedék tanul-
mányozza a kiállítást, s az ott látottakat és tapasztaltakból levonva
a kellő tanulságokat, a modern ipari haladás színvonalára emel-
kedhessen. Egyszermind ezen czélra Fogl Emanuel bécsi és
budapesti fehérmű gyáros által felajánlott 10000 frt, a kivá-
lób tparos segédek részére leendő kiosztás czéljából a hazai
iparos ifjusági- és legény-egyletek, hol pedig ilyenek nincsenek,
az ipartestületeket, iparegyleteket és ált. ipartársulatokat. — fel-
szólítja, hogy tagjaik sorából a különböző főbb iparágakra való
tekintettel 15—20 oly iparos segédt hozzanak javaslatba, a
kiket a kiállítás tanulmányozására kiküldeni érdemesnek tartanak.
E javaslatoknál legyenek figyelemmel a javaslatba hozandók
eddigi erkölsi magaviseletére, képzettségére és általában arra,
hogy e küldetés az illetőkre nézve egyrészt jutalom legyen,
másrészt hogy a kiküldöttek tapasztalataikról annak idején az
egyletben szaktársaik előtt jelentéseket teshessenek. Az így föl-
terjesztendő javaslatban a következő rovatok töltsendők ki: 1. A
segéd neve, foglalkozása és kora. 2. Mióta segéd és mennyi
időt tölt átlag egy-egy mesternél. 3. Mily érdemekenél fogva
ajánlatik a kiküldetésre. Egyuttal megjelölendő, mennyibe
kerül egy III. osztályu tour- és retourjegy városukból Buda-
pestre. A beérkezett ajánlatok számához és minőségéhez képest
az egyesület végrehajtó bizottsága fentartja magának a jogot,
hogy városunként és iparáganként a javaslatokat elfogadja vagy

a szükséghez gépet redukálja. A kiküldetésre elfogadottak számára a javaslatot tevő egyesület elnökehez részletes utasítás kíséretében az utazási költségen kívül körülbelül oly összeg fog küldetni, hogy a kiküldöttek három napon át a fővárosban való tartózkodásuk és megfelelő éjjeli szállásuk (olcsó közös lakások) költségeit is fedezhessék. — A rimaszombati iparos segédek önképző- és segély-egyletének választmánya, a fentebbi felhívás folytán folyó hó 6-án tartott ülésében 14 segédet ajánlott azon célból, hogy az országos kiállításon tapasztalatok szerzése végett Budapestre küldessenek, nevezetesen ajánlottak: Szentgyörgyi Pál férfi-szabó, Szomor György férfi-szabó, Sztrelha Gyula nemezkalapos, Lénárd Sándor asztalos, Hrabovszky Pál kárpitos, Sztrozics Lipót női-czipész, Mares Gyula férfi-czipész, Vondra János kályhas, Szalontay Samu fűsüs, Kovács Ferencz borbély, Dienes József eszmadia, Káposztás István eszmadia, Mikulc András szijgyártó, Urbányi Gyula könyvnyomdász.

Színészeink, dacára elvitáztatlan tehetségüknek, szorgalmuknak, változatos műsoruknak, még mindig nem részesülnek olyan pártolásban, a minőre méltán számíthatnak mindennél, hol a színészet mint a nemzeti szellem fejlesztése, a nemzeti nyelv művelése, a nemes irányú szórakozások megkedveltetésére törekvő intézmény becsültetik. Fajdalom, a mi közönségünk nagyobb része, vagy nem akarja, vagy nem tudja megérteni, hogy a színpad, mely a multak nagy alakjait, érenyeivel és hibáival, korunk ferdeségeit, olykor elrettentő bűneit élethűen állítja elénk, de viszont az élet valódi céljának, a tökéletesedésnek utját, a világ, az élet, az ember, és önismeretét, még pedig mulattatva — teszi reánk nézve megközelíthetővé, olyan szükséges iskola, melynek látogatásától elzárkózni nem volna szabad senkinek a tehetősebbek közül, főleg most, midőn Bátorok társulata olyan érkelek dicsekszik, aminőkre nagyobb városok állandó színházai is büszkék lehetnének. Ennek elismerésével nem csupán saját véleményünknek adunk szerény kifejezést, de tolmácsoljuk a megelégedést azok részéről is, kik az előadásokat eddig látogatva, nem ritkán valódi műélvezetben részesülni volt alkalmuk. Nagyon sajnáljuk, hogy lapunkban nem terjeszkedhetünk ki betenkint az eddig rendezett előadásokra, s a szereplők működésére részletesen. Az eddig elfogulatlanul közlöttek azonban tájékoztatást nyújthatnak az erkölcsi sikerről, melyet tőlük elvitatni nem lehet, — s ha ehhez még utalunk az igazgató abbeli áldozatkészségére, hogy legnagyobb részben válogatott, folyton új darabok előadásával, jó hírnevű vendégek felléptetésével teszi társulatának működését változatosabbá, fokozottabb mérvben élvezetessé: úgy véljük, a közönségnek teszünk szolgálatot, midőn a színpad ismételve is figyelmébe ajánljuk most, midőn a budapesti népszínház egyik elsőrendű énekese, Kiss István ur tisztelte meg látogatásával városunkat. A nevezett művész tegnap a „Sárga csikó“-ban mutatta be magát; ma a „Piros bugyelláris“ és holnap, amint előzetesen értesültünk, a „Falu rossza“ című énekes népszínműben lép fel, mint vendég. A társulat különben már csak rövid ideig marad körülben, legfeljebb mához egy hétig, e hó 17-ik napjáig. Ha jól tudjuk, esütörtökön, e hó 13-án a Czákóné jutalmára fog előadás tartatni. A társulat e jutalmazandó sokoldalú színi képzettséggel bíró tagja, kinek egyetlen hibája csak az, hogy nem fővárosi művész, magaslatunkra nem szorult. — Egyike azoknak, kik a nemzet nap számaiban sorában egy hosszú életet áldoztak ama szent célért, hogy a magyar szó ismert és kedvelt legyen Kárpátoktól Adriáig, s a ki felfogni tudja, hogy e cél mily sok szenvedés árán lett eddig elérve, az nem fogja tőle megtagadni a koszorút s a tisztességes kenyeret!

Egy csodálatos orvosi műtét története.

Az amerikai nagykövet Kasson ur Bécsben, kormányának nemrégiben egy csodálatra méltó orvosi sebészi műtét érdekese tudósítását küldte meg, mely ezelőtt nemrég Billroth professor ur által lón végrehajtva Bécsben; ez egy csodálatra méltó módon történt gyomorkivágásból állott, melynél a gyomornak csaknem egyharmad részét kelle eltávolítani, s a mi még csodálatra méltóbb a beteg ismét felgyógyult, oly eset, milyen eddig még soha elő nem fordult. A betegség, mely miatt ezen műtétet alkalmazni kell, gyomorrák volt, mely az alábbi körülményektől kísértetik:

Az étvágy felettébb rossz; a gyomorban valami sajátságos, leírhatlan, felettébb gyötörő érzés uralkodik, melyet leginkább valami meg nem határozható zsidbadásnak lehetne nevezni; a fogakra különösen reggelenként bizonyos tapadós nyák rakódik le, mely igen kellemetlen töltöt hogy maga után; táplálékok élvezete nem látszik ezen sajátságos zsidbadt érzést eltávolítani, sőt ellenkezőleg azt inkább még fokozzák; a szemek besznek s megsárgulnak, kezek és lábak hideg s tapadósakká válnak, mintegy hideg verítékekkel fedve. A beteg folytonos bágyadtságot érez s az álom nem ad neki új erőt; nemsokára rá a beteg ideges, ingerült s roskedvűvé válik; balsejtelmek gyöttrik; ha fekvő helyzetéből hirtelen felemelkedik, elszedül, fülzúgást kap s meg kell togoznia valamibe, hogy össze ne rogyjon; belei eldugulnak, bőre legtöbbször száraz és forró lesz, vére megsűrűdik s olvadékosá válik s nem ezirkulál rendszeren. Későbbben a beteg az ételt evés után csakhamar ismét kihányja, melynek olykor savanyus poshadt, néha pedig édeses ze van; gyakran szenved szívdobogásban s azon hiszzenben van, hogy szívbajban szenved; végre azonban már semmiféle táplálék nem marad meg benne, miután a bélesatorna nyílása vagy már tökéletesen, vagy legalább nagyrészt egész elvan dugulva.

De bármily elriasztó legyen is ezen betegség, mind a mellett a fenti körülményekben szenvedők még se esüggedjenek el, mert ezer közül kilencszáz kilencvenkilenc esetben nem szenvednek gyomorrákban, hanem pusztán csak emészthetlenségben, oly betegségben, mely igen könnyen gyógyítható, ha helyesen gyógykezeltek. A legbiztosabb s legjobb szer ezen betegség ellen a „Schäker-kivonat“ növényi készítmény, mely az alábbi felsorolt gyógyszertárak mindegyikében megszerezhető. Ezen kivonat a bajt alapjában támadja meg s azt gyökeresen kiirtja a testből.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a Siegel-féle hashajtó labdacokra is van szükségök, a „Schäker-kivonattal“ kapcsolatban. A Siegel-féle hashajtó labdacok meggyógyítják a dugulást, elűzik a lázt és a megfűlést, megszüntetik a főfájástól s elfojtják az epekiömlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemetesebb s egyszersmind a leg-tökéletesebb labdacok minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísérletet is tett, azok használatát bizonyára

nem fogja abban hagyni. Enyhédeden s minden legkisebb fájdalom előidézése nélkül hat.

Ára egy palaezk „Schäker-féle kivonatnak“ 1 frt 25 kr., 1 doboz „Siegel-féle hashajtó labdacoknak“ 50 kr. Magyarországi főraktár: Budapest, **Török József** gyógyszerháza király-utca 12. Rimaszombatban: **Liszka József** gyógyszerháza.

Hivatalos közlemények.

718. sz. Gömörmege kir. tanfelügyelőjétől.
Körlevél.

„Adalékok Borsodmege népiskoláinak történetéhez kapcsolatban a mege és Miskolcz város tanügyének jelen állapotáról“ ezímen Ballagi Károly kir. tanácsos s borsodmegei tanfelügyelő, jó nevű írótól egy munka jelent meg, mely mint a ezim is jelzi, nemcsak az alkotmányos kormány ideje óta gyűjtött statisztikai adatok rendszeres feldolgozása, hanem minden egyes borsodmegei népiskola multját is meg akarja világítani, a legrégibb adatok segítségével.

Habár ezen irodalmunkban első tanügyi monographia leg-

közvetlenebb érdekléssel Borsodmegeyében bir, megyénkbe is átnyúló adatai a mi érdeklődésünket nem kevésbé költik fel.

Miért is felhívom a t. iskolaszéket, hogy ezen 216 lapra terjedő, esinosan kiállított, s a szerzőnél 1 frt 60 krért kapható monographiát a tanítói szakkönyvtár számára rendelje meg. Rimassombat, 1885. július hó 15-én.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

757. sz. Gömörmege kir. tanfelügyelőjétől.

Körlevél.

A Lampel Róbert budapesti könyvkereskedőnél megjelenő és Belicza József fővárosi vezető-tanító által szerkesztett „Magyarország népoktatási intézeteinek és tanítóinak név- és ezimára“ mint régen érzett szükségök megfelelő segédkönyvet a vallás és közokt. m. kir. ministeriumnak f. év jul. 9-én 1186. eln. sz. a kelt rendelete értelmében a tanítói könyvtár számára beszerzés végett ajánlom.

Rimassombat, 1885. augusztus 2-án.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Felelős szerkesztő: **Rábely Miklós.**

Magán-hirdetések.

1067. }
1885. } tan. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Rimassombat rendezett tanácsu város képviselő-testülete a „Három róza“ vendéglő átalakítását vállalat útján határozván el eszközöltetni, a végett árlejtési határnapul folyó évi augusztus hó 18-ikának délutáni 3 órája a városháza tanácstermében kitűzetik, mely alkalomra vállalkozók azzal hivatnak meg, hogy a végrehajtás alapjául elfogadott terv s költségcsámítás, valamint az árlejtési feltételek addig is, a hivatalos órák alatt, a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Bánatpénz a vállalati 20,503 frt 43 kr. 5%-tőlja, mely, az árverést megelőzőleg, készpénz vagy ova-dékképes értékpapirokban — melyek értékök kétharmadáig számítva fogadtatnak el, — az árlejtésre kinevezett bizottságnál teendő le.

Rimassombat, 1885. július hó 31-én.

Szabó György, polgármester.

Pályázat.

1002. sz. — Rimassombat r. t. városánál halálozás folytán megüresedett adóvégrehajtói állás betöltésére, — melylyel hivatalos eljárásánál törvény értelmében felszámítható, s az adószedő által beveendő díj, mely átlag évenként 330 frtot tesz, a szükségelt nyomtatványok természetbeni adása, s pénztárunkból nyerendő évi 200 frt készpénz fizetés van összekötve — pályázat nyitattik,

Felhivatnak ennelfogva mindazok, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy okmányaikkal kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 15-éig a polgármesteri hivatalnál adják be.

Kelt Rimassombat r. t. város képviselő-testületének 1885. évi július hó 20-án tartott közgyűléséből.

2—2

Szabó György, polgármester.

Hirdetmény.

3964. p. 885. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bellér István** végrehajtónak **P. Szabari István** végrehajtást szenvedő elleni 57 frt 70 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. tszek területén levő, Horka községében fekvő a horkai 65 sztkben foglalt 2/8-ad urbéri telekből P. Szabari István nevében álló, s öt illető felerészére, és az ez után járó a horkai 6-ik sztkjben lévő erdő s legelőbeli jutalékára az árverést 460 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi szept. hó 21-ikén d. e. 10 órakor Horka községben a község házával megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 46 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Rimassombat, 1885. évi június hó 12. napján. A rimaszombati kir. tszek mint telekkönyvi hatóság.

Fornét, kir. tszéki elnök.

A MOHAI ÁRTIFORRÁS

hazánk egyik legszükségesebb

S A V V A N Y T U V I Z E T E

kittű szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomorban az idegrendszer bántalmain alapuló bajokban. Általában a víz mindazon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiferjedi kedveltségnek örvend.

Kizárólagos Édeskuty I. m. kir. udv. szállítónál, Budapestben.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerháznál, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500,000 palaezk.

Kapható Rimassombatban:

Szabó és Vékey, Kern Adolf és Weisz Károly urak kereskedésében.

A törvényszék által 1884-ben EZÜST DISZ-OKLEVELET nyert. A bécsi 1883. évi nemzeti. György K. Althauson EZÜST ERMET nyert. A bécsi 1882. évi kiállításon BRONZ-ERMET nyert. A bécsi 1881-ik évi országos kiállításon LILMIREI CRIVILLI nyert.